

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินการดำเนินงานโครงการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสงขลา ในครั้งนี้ มีระเบียบการศึกษาเกี่ยวกับประชากร และกลุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสงขลา จำนวน 42 โรงเรียน โดยทำการศึกษาจาก ผู้บริหารโรงเรียน ผู้รับผิดชอบโครงการประกันคุณภาพการศึกษา และครูอาจารย์ จำนวน 2,910 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2543 สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสงขลา)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่

1. ผู้บริหารโรงเรียน

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวนโรงเรียนละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 42 คน ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์ทั้งสิ้น 39 ฉบับ

2. ผู้รับผิดชอบโครงการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวนโรงเรียนละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 42 คน ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์ทั้งสิ้น 38 ฉบับ

3. ครูอาจารย์

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรในการคำนวณ (ไตรรตันน์ โภคพลากรณ์ , 2544) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง (.05)

$$N = 2,910 - 42 - 42 = 2,826 \text{ คน}$$

$$n = \frac{2,826}{1 + (2,826)(.05)^2} = \frac{2,826}{8.065} = 350.40$$

โดยในการศึกษานี้ขอมให้มีความคลาดเคลื่อนในการสุ่มร้อยละ 5 คำนวณได้ตัวอย่างครุอาจารย์ เท่ากับ 351 คน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน (proportional allocation) จากประชากรที่เป็นครุอาจารย์ ในแต่ละโรงเรียน ซึ่งใช้สูตรการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2542) ดังนี้

$$n_i = \frac{N_i n}{N}$$

โดยที่ n_i แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะสุ่มจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม
 n แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
 N_i แทน จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม
 N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (simple sampling) โดยในการศึกษานี้ ได้รับแบบสอบถามในส่วนของครุอาจารย์กลับคืนมาทั้งสิ้น จำนวน 323 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.02 ของกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.1 และ ตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูอาจารย์จำแนกตามโรงเรียน

โรงเรียน	จำนวนประชากร ครูอาจารย์	จำนวนตัวอย่าง ครูอาจารย์
1. มหาวิทยาลัยราชภัฏ	223	28
2. วรนาเรียม	163	20
3. เกษะเดื่อพิทยาสรรค์	88	11
4. นวมินทรราชูทิศทักษิณ	160	20
5. จະนะวิทยา	39	5
6. จະนะชนูปถัมภ์	40	5
7. ไม้แก่นประชาอุทิศ	14	2
8. จະโหนดพิทยาคม	27	3
9. เทพา	42	5
10. เทพพิทยากานุมาศ	34	4
11. นาทวีวิทยาคม	68	8
12. ทับช้างวิทยาคม	39	5
13. ตะเคียนวิทยาคม	28	3
14. ระโนดวิทยา	79	10
15. ระโนด	33	4
16. สามบ่อวิทยา	31	4
17. คลองแดนวิทยา	12	2
18. รัตนภูมิวิทยา	80	10
19. มัธยมสิริวัณวรี 2 ฯ	62	8
20. สหิงพระวิทยา	86	11
21. สหิงพระชนูปถัมภ์	36	4
22. กอบกุลวิทยาคม	51	6
23. สะเคา “ขรรชัย ๑”	105	13
24. ปาดังศึกษา	24	3

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

โรงเรียน	จำนวนประชากร ครูอาจารย์	จำนวนตัวอย่าง ครูอาจารย์
25. สะบ้าย้อยวิทยา	49	6
26. เขาแดงกุลวิทยา	19	2
27. หาดใหญ่วิทยาลัย	209	26
28. หาดใหญ่รัฐประชาสรรค์	120	15
29. พะตงประธานคีรีวัฒน์	92	11
30. อุเต่าวิทยา	31	4
31. หาดใหญ่วิทยาลัย 2	92	11
32. หาดใหญ่วิทยาลัย สมบูรณ์กุลกันยา	167	21
33. หาดใหญ่เจริญราษฎร์ ฯ	22	3
34. หาดใหญ่พิทยาคม	71	9
35. กระแสสินธุ์วิทยา	34	4
36. ธรรมโฆสิต	66	8
37. ควนเนียงวิทยา	73	9
38. ปากจำวิทยา	9	1
39. บางกล่ำวิทยา	23	3
40. สงขลาพิทยาคม	134	17
41. ชะแล่นิมิตวิทยา	29	4
42. รัตนพลวิทยา	22	3
รวม	2,826	351

ตารางที่ 3.2 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนจำแนกตามโรงเรียน

โรงเรียน	แบบสอบถามที่ได้รับคืน			รวม
	ครูอาจารย์	ผู้บริหาร โรงเรียน	ผู้รับผิดชอบ โครงการ ฯ	
1. มหาวิทยาลัยราชภัฏ	28	1	1	30
2. วรนาเรีเฉลิม	20	1	1	22
3. เกาะแदैวพิทยาสรรค์	11	1	1	13
4. นวมินทรราชูทิศทักษิณ	15	1	1	17
5. จะนะวิทยา	5	1	1	7
6. จะนะชนูปถัมภ์	5	1	1	7
7. ไม้แก่นประชาอุทิศ	2	1	1	4
8. จะโหนดพิทยาคม	3	1	1	5
9. เทพา	5	1	0	6
10. เทพพิทยากานูมาศ	4	1	1	6
11. นาทวีวิทยาคม	8	1	1	10
12. ทับช้างวิทยาคม	0	0	0	0
13. ตะเครีชะวิทยาคม	3	1	1	5
14. ระโนดวิทยา	10	1	1	12
15. ระโนด	3	1	1	5
16. สามบ่อวิทยา	2	1	0	3
17. คลองแดนวิทยา	0	0	0	0
18. รัตภูมิวิทยา	10	1	1	12
19. มัธยมสิริวัฒนวิรี 2 ฯ	8	1	1	10
20. สทิงพระวิทยา	11	1	1	13
21. สทิงพระชนูปถัมภ์	4	1	1	6
22. กอบกุลวิทยาคม	4	1	1	6
23. สะเดา “บรรรัชัย ฯ”	12	1	1	14
24. ปาดังศึกษา	3	1	1	5

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

โรงเรียน	แบบสอบถามที่ได้รับคืน			รวม
	ครูอาจารย์	ผู้บริหาร โรงเรียน	ผู้รับผิดชอบ โครงการ ฯ	
25. สะบ้าย้อยวิทยา	6	1	1	8
26. เขาแดงกุลวิทยา	2	1	1	4
27. หาดใหญ่วิทยาลัย	23	1	1	25
28. หาดใหญ่รัฐประชาสรรค์	15	1	1	17
29. พะตุงประธานคีรีวัฒน์	9	1	1	11
30. คูเต่าวิทยา	3	1	1	5
31. หาดใหญ่วิทยาลัย 2	11	1	1	13
32. หาดใหญ่วิทยาลัย สมบูรณ์กุลกันยา	18	1	1	20
33. หาดใหญ่เจริญราษฎร์ ฯ	3	1	1	5
34. หาดใหญ่พิทยาคม	9	1	1	11
35. กระแสสินธุ์วิทยา	3	1	1	5
36. ธรรมโมสถิต	8	1	1	10
37. ควนเนียงวิทยา	9	1	1	11
38. ปากจำวิทยา	1	1	1	3
39. บางกล่ำวิทยา	3	1	1	5
40. สงขลาพิทยาคม	17	0	1	18
41. ชะแล่นิมิตวิทยา	4	1	1	6
42. รัตนพลวิทยา	3	1	1	5
รวม	323	39	38	400
คิดเป็นร้อยละ	92.02	92.86	90.48	91.95

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมเพื่อการศึกษาวิจัย แบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ

3.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ ข้อมูลที่เกี่ยวกับสภาพภูมิหลัง ลักษณะส่วนบุคคล ความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการประกันคุณภาพการศึกษา ฯลฯ โดยการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล

3.2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ ความเป็นมาของนโยบาย / โครงการ หลักการและแนวความคิด เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา โดยศึกษาจากเอกสาร

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม(Questionnaire) จำแนกเป็น 2 ชุด โดยมีรายละเอียดดังนี้คือ

3.3.1 แบบสอบถามสำหรับผู้รับผิดชอบโครงการประกันคุณภาพการศึกษา แบ่งเป็น 6 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ สถานะ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่รับราชการในโรงเรียนดังกล่าวและระยะเวลาที่เข้ามารับผิดชอบโครงการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน

โดยใช้คำถามแบบเลือกตอบ (Check List) และคำถามแบบปลายเปิด (Open – ended Questions)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน ได้แก่ ชื่อโรงเรียน ขนาดโรงเรียน การดำเนินการหรือยังไม่ได้ดำเนินการโครงการประกันคุณภาพการศึกษา และหน่วยงานที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน

โดยใช้คำถามแบบเลือกตอบ (Check List) และ คำถามแบบปลายเปิด (Open – ended Questions)

ตอนที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) ก ข ค และ ง จำนวน 10 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบผิด ได้ 0 คะแนน ตอบถูก ได้ 1 คะแนน และเกณฑ์การวัดระดับความรู้ คือ

- 0-3 คะแนน หมายถึง มีความรู้ในระดับต่ำ
 4-7 คะแนน หมายถึง มีความรู้ในระดับปานกลาง
 8-10 คะแนน หมายถึง มีความรู้ในระดับสูง

ตอนที่ 4 ความก้าวหน้าในการดำเนินงานโครงการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นข้อความที่ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินงานโครงการประกันคุณภาพการศึกษาที่กรมสามัญศึกษาได้กำหนดไว้ 6 ขั้นตอน โดยผู้ศึกษาได้จำแนกเป็น 31 ขั้นตอนย่อย ในแต่ละขั้นตอนย่อยของการดำเนินงานจะมีตัวชี้วัดความก้าวหน้าตามสภาพจริง คือ ดำเนินการแล้ว กำลังดำเนินการ และยังไม่ได้ดำเนินการ โดยมีลำดับการให้คะแนนดังนี้

ดำเนินการแล้ว	ได้	2	คะแนน
กำลังดำเนินการ	ได้	1	คะแนน
ยังไม่ได้ดำเนินการ	ได้	0	คะแนน

โดยมีเกณฑ์ในการวัดระดับความก้าวหน้าในการดำเนินงาน คือ

ความก้าวหน้าระดับต่ำ หมายถึง ผลการดำเนินงานที่มีคะแนนความก้าวหน้าไม่เกินร้อยละ 49.99 หรือ 0 - 30.99 คะแนน

ความก้าวหน้าระดับปานกลาง หมายถึง ผลการดำเนินงานที่มีคะแนนความก้าวหน้าระหว่างร้อยละ 50.00 - 79.99 หรือ 31 - 49.59 คะแนน

ความก้าวหน้าระดับสูง หมายถึง ผลการดำเนินงานที่มีคะแนนความก้าวหน้าตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป หรือ 49.6 - 62 คะแนน

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้คำถามที่เป็นมาตรวัดแบบ Likert Scale จำนวน 11 ข้อซึ่งแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
 4 หมายถึง เห็นด้วย
 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ
 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

โดยมีเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.21 - 5.00	หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
คะแนนเฉลี่ย	3.41 - 4.20	หมายถึง เห็นด้วย
คะแนนเฉลี่ย	2.61 - 3.40	หมายถึง ไม่แน่ใจ

คะแนนเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง ไม่เห็นด้วย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 6 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการประกันคุณภาพการศึกษา
ในโรงเรียน โดยใช้คำถามที่เป็นมาตรวัดแบบ Likert Scale จำนวน 20 ข้อซึ่งแบ่งระดับความ
คิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง	เป็นปัญหามากที่สุด
4 หมายถึง	เป็นปัญหามาก
3 หมายถึง	เป็นปัญหปานกลาง
2 หมายถึง	เป็นปัญหาน้อย
1 หมายถึง	เป็นปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่เป็นปัญหา

โดยมีเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายถึง เป็นปัญหามากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายถึง เป็นปัญหามาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายถึง เป็นปัญหปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง เป็นปัญหาน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง เป็นปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่เป็น ปัญหา

3.3.2 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน และครูอาจารย์ แบ่งเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการประกันคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการประกันคุณภาพการศึกษา

โดยในแต่ละตอนมีรายละเอียดเหมือนกับแบบสอบถามสำหรับผู้รับผิดชอบโครงการ
ประกันคุณภาพการศึกษา

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการหาค่าสถิติในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยโปรแกรม SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Sciences) ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพโรงเรียน ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด
2. วิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการประกันคุณภาพการศึกษา และความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ข้อมูลด้านความก้าวหน้าในการดำเนินงานโครงการประกันคุณภาพการศึกษา ใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ
4. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความก้าวหน้าในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการประกันคุณภาพการศึกษา และเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการประกันคุณภาพการศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว
5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและประเภทของบุคลากรกับความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและประเภทของบุคลากรกับความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการประกันคุณภาพการศึกษา และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและประเภทของบุคลากรกับความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการประกันคุณภาพการศึกษา ใช้การวิเคราะห์ด้วยค่าไคสแควร์
6. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่รับผิดชอบโครงการ ๗ กับความก้าวหน้าในการดำเนินงานโครงการประกันคุณภาพการศึกษา และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานกับความก้าวหน้าในการดำเนินงานโครงการประกันคุณภาพการศึกษา ใช้การวิเคราะห์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์